

DZIAŁ I STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Uwagi ogólne

1. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez:

- 1) jednostki organizacyjne wnoszące opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzające rocznie 20 dam³ i więcej ścieków,
- 2) wszystkie jednostki nadzorujące pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielnie mieszkaniowe, spółki wodne, zakłady usług wodnych, zakłady pracy itp.).

2. Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód, do ziemi lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami chłodniczymi, jak również łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i obiektów budowlanych), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych, względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

CHAPTER I ENVIRONMENTAL PROTECTION

General notes

1. Data regarding **wastewater** concern wastewater discharged into waters or into the ground by:

- 1) organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own intakes, or discharging 20 dam³ or more of wastewater annually,
- 2) all entities responsible for the management of the water supply network (including housing cooperatives, water companies, waterworks and workplaces etc.).

2. **Wastewater requiring treatment** is understood as wastewater discharged by means of open channels or ditch systems directly into waters, into the ground or to sewage network from entities engaged in production (including polluted cooling water and polluted water from drainage of mines and constructions), other entities as well as households.

Data regarding **treated wastewater** concern wastewater treated mechanically, chemically, biologically and with increased biogene removal and discharged into waters and into the ground.

Mechanical treatment of wastewater is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e. solid bodies and fats subject to settlement or flotation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of wastewater consists in precipitating certain soluble compounds or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon etc.

Biological treatment of wastewater occurs through mineralization processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of wastewater, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists of the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from wastewater.

Increased biogene removal from wastewater occurs in wastewater treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

Dane o **ludności miast i wsi korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano w oparciu o szacunek liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej.

3. Informacje o źródłach i wielkości emisji zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza oraz efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarzce korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40) z późniejszymi zmianami.

Dane o **emisji zanieczyszczeń pyłowych** dotyczą: pyłów ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji zanieczyszczeń gazowych** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, dwutlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych.

Dane o emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przetłokowania substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych, itp.).

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

4. Dane dotyczące powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000; obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych.

5. Park narodowy obejmuje obszar wyróżniający się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na którym ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe.

6. Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Data on **urban and rural population connected to wastewater treatment plants** are presented on the basis of estimates of the number of population served by wastewater treatment plants working on sewage network.

3. Information regarding the sources and amounts of air pollutant emission from plants of significant nuisance to air quality and the effects of their utilization concerns organizational entities established by the Minister of Environment Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13rd January 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40) with later amendments.

Data regarding **emission of particulate pollutants** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot as well as other types of particulates pollutants.

Data regarding **emission of gaseous pollutants** concern: sulphur dioxide, carbon monoxide, carbon dioxide, nitrogen oxides, hydrocarbons as well as other types of gaseous pollutants.

Data regarding emission of particulate and gaseous pollutants include organized emission (from technological and heating facilities) and non-organized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading of volatile or loose substances, from production halls etc.).

Emission volumes from various sources and of different pollutant types were estimated through either measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

4. Data regarding area of special nature value under legal protection do not include information concerning the areas of Nature 2000 Network; include only this part which is located within the other legally protected areas.

5. National park includes protected areas distinguished for particular natural, scientific, social, cultural and educational values, not smaller than 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected.

6. Nature reserve includes areas in natural or slightly changed state, ecosystems, refuges and natural habitats. It also protects habitats of plants, animals, fungi as well as formations and elements of inanimate nature, having essential environmental, scientific, cultural values or landscape features.

7. Park krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

8. Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

9. Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyśka, skałki, jary, glazy narzutowe oraz jaskinie.

10. Informacje o odpadach od 2013 r. opracowano w oparciu o ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (jednolity tekst Dz. U. 2018 poz. 992, z późniejszymi zmianami).

Prezentowane rodzaje odpadów od 2015 r. są zgodne z katalogiem odpadów wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. poz. 1923).

Dane dotyczące odpadów odzyskanych i unieszkodliwionych od 2014 r. obejmują odpady zagospodarowane przez wytwórcę we własnym zakresie. Dane za lata poprzednie dotyczą odpadów odzyskanych i unieszkodliwionych zarówno we własnym zakresie, jak i przekazanych innym odbiorcom w celu odzysku lub unieszkodliwienia.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany.

Przez **odzysk odpadów** rozumie się jakikolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu przez zastąpienie innych materiałów, które w przeciwnym przypadku zostałyby użyte do spełnienia danej funkcji, lub w wyniku którego odpady są przygotowywane do spełnienia takiej funkcji w danym zakładzie lub ogólnie w gospodarce.

Przez **unieszkodliwienie odpadów** rozumie się proces niebędący odzyskiem, nawet jeżeli wtórnym skutkiem takiego procesu jest odzysk substancji lub energii.

Magazynowanie odpadów to czasowe przechowywanie odpadów obejmujące:

- wstępne magazynowanie odpadów przez ich wytwórcę,
- tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów,
- magazynowanie odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów.

7. Landscape park is an area protected because of its natural, historical and cultural values as well as for landscape features. The aim of landscape park creation is preservation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

8. Protected landscape area includes areas protected because of distinguishing landscape characterized by various ecosystem types, valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation or functions of ecological corridors.

9. Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature or their clusters of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features, trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, karst springs, rocks, ravines, erratic blocks and caves.

10. Data on waste since 2013 have been compiled on the basis of the Law on Waste, dated 14th December 2012 (uniform text Journal of Laws 2018 item 992, with later amendments).

Since 2015 types of waste presented have been consistent with the waste catalogue introduced by the decree of the Minister of the Environment, dated 9th December 2014 (Journal of Laws item 1923).

Since 2014 data on waste recovered and disposed included waste treated by waste producer on its own. Data on waste recovered and disposed for previous years included waste treated both by waste producer on its own and transferred to other recipient for recovery or disposal.

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thousand tonnes of waste in the course of the year or accumulated 1 million tonnes of waste and more (excluding municipal waste).

Waste means any substance or object, which the holder discards, intends or is required to discard.

Recovery of waste is understood as any process, the main result of which is waste serving a useful purpose by replacing other materials which would otherwise have been used to fulfil a particular function, or as a result of which waste being prepared to fulfil that function, in the plant or generally in the economy.

Disposal of waste is understood as a process which is not recovery even where the operation has as a secondary consequence the reclamation of substances or energy.

Waste storage is a temporary waste storage including:

- preliminary storage of waste by its producer,
- temporary storage of waste by the one collecting waste,
- storage of waste by the one processing waste.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady umieszczone na składowiskach i w obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych (w tym hałdach, stawach osadowych).

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

11. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, (z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji), a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych są zgodne z katalogiem odpadów wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. poz. 1923).

12. Nieczystości ciekłe są to ścieki gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

Ścieki bytowe są to ścieki z budynków mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego oraz użyteczności publicznej, powstające w wyniku ludzkiego metabolizmu lub funkcjonowania gospodarstw domowych oraz ścieki o zbliżonym składzie pochodzące z tych budynków.

13. Dane o nakładach na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ Dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska oraz Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych Dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

14. Podziału nakładów na środki trwale według podregionów i powiatów dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji inwestycji.

15. Fundusze ekologiczne są to fundusze tworzone z opłat za korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian, w tym za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, opłat eksploatacyjnych i koncepcyjnych wynikających z ustawy prawo geologiczne i górnicze, z kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska, wydobywanie kopalin bez wymaganej koncesji lub z rażącym naruszeniem jej warunków – zgodnie z prawem geologicznym i górniczym oraz z innych wpływów (m.in. za żeglugę i spław oraz wydobycie kruszywa i piasku z wód, zwrotów środków niewykorzystanych w ustalonym czasie, z prowadzonych operacji finansowych, oprocentowania pożyczek, rachunków bankowych, uzyskanych pożyczek). Środki funduszy przeznaczone są na finansowanie w całości lub części działalności związanej z ochroną środowiska i gospodarką wodną.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas and waste facilities (including heaps, settling ponds).

Data regarding **waste landfilled up to now (accumulated)** concern the quantity of waste deposited on own plant areas as a result of depositing it during the reporting and previous years.

11. Data on municipal waste concern waste generated by households (excluding discarded vehicles) as well as waste not containing hazardous waste originating from other producers of waste, which because of its character or composition is similar to waste from households.

Information on municipal waste were consistent with the waste catalogue introduced by the decree of the Minister of the Environment, dated 9th December 2014 (Journal of Laws item 1923).

12. Liquid waste – sewage stored temporarily in septic tanks.

Households wastewater – sewage from residential buildings, housing estates and general purpose public buildings arising mainly from human metabolism and households and sewages about the approximate composition coming from these buildings.

13. Data regarding outlays on fixed assets in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities, introduced on the basis of the regulation of the Council of Ministers, dated 2nd March 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of the ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE) implemented by the European Union.

14. The division of outlays on fixed assets by subregions and powiats is made on the basis of the actual investment location.

15. Ecological funds are funds created from payments for the use of the natural environment and for introducing changes to it, including for the abstraction and use of water and releasing wastewater into waters or into the ground, operational and licence fees resulting from the act on geology and mining law as well as from fines for infringement of requirements on environmental protection, extraction of useful minerals without required licences or with severe breach of the terms and conditions of a license – due to the geology and mining laws and other revenues (i.e. revenues from navigation and rafting as well as extraction of gravels and sands from waters, revenues from financial operations, credit interest, bank accounts, loans). The funds are aimed at financing all or part of the activities related to environmental protection or water management.

TABL. 1. **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI W 2018 R.**
 WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Na cele For purposes of							Na 1 km ² Per 1 km ²
		produkcyjne ^a production ^a			nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds	eksploatacji sieci wodociągowej ^b exploitation of water supply network ^b			
		razem total	wody waters			razem total	wody waters		
			po- wierz- chniowe surface	pod- ziemne under- ground	po- wierz- chniowe surface		pod- ziemne under- ground		
w dam ³ in dam ³									
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	101920	12855	697	12158	23588	65477	8990	56487	5,0
Podregion (Subregion) białostocki	35000	2201	-	2201	6021	26778	8990	17788	6,8
Powiaty: Powiats:									
białostocki	29439	418	-	418	5740	23281	8990	14291	9,9
sokólski	4305	527	-	527	281	3497	-	3497	2,1
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:									
Białystok	1256	1256	-	1256	-	-	-	-	12,3
Podregion (Subregion) łomżyński	34050	7100	697	6403	3913	23037	-	23037	3,9
Powiaty: Powiats:									
bielski	4159	896	-	896	445	2818	-	2818	3,0
hajnowski	2450	282	-	282	30	2138	-	2138	1,5
kolneński	2436	476	-	476	186	1774	-	1774	2,6
łomżyński	4241	806	-	806	657	2778	-	2778	3,1
siemiatycki	3278	683	-	683	18	2577	-	2577	2,2
wysokomazowiecki	7592	2025	-	2025	-	5567	-	5567	5,9
zambrowski	5839	456	-	456	2577	2806	-	2806	8,0
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:									
Łomża	4055	1476	697	779	-	2579	-	2579	122,9
Podregion (Subregion) suwalski	32870	3554	-	3554	13654	15662	-	15662	5,3
Powiaty: Powiats:									
augustowski	3823	68	-	68	64	3691	-	3691	2,3
grajewski	4596	1225	-	1225	801	2570	-	2570	4,7
moniecki	15817	396	-	396	12785	2636	-	2636	11,4
sejneński	1390	193	-	193	4	1193	-	1193	1,6
suwalski	2410	49	-	49	-	2361	-	2361	1,8
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:									
Suwalki	4834	1623	-	1623	-	3211	-	3211	73,2

a Poza rolnictwem (z wyłączeniem ferm przemysłowego chowu zwierząt oraz zakładów zajmujących się produkcją roślinną), leśnictwem, łowiectwem i rybactwem – z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

a Excluding agriculture (except industrial livestock farming and crop production plants), forestry, hunting and fishing – from their own sources. b Water withdrawal by intakes before entering the water supply network.

TABL. 2. **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIENIA W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH W 2018 R.**

AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING FISH PONDS IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha Total area in ha		Pobór wody w dam ³ Water withdrawal in dam ³			
	nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a irrigated agricultural and forest land ^a	napełnianych stawów rybnych ^b filled fish ponds ^b	do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych ^c for irrigation of agricultural and forest land ^c		do napełniania i uzupełniania stawów rybnych for filling and completing fish ponds	
			ogółem total	na 1 ha per 1 ha	ogółem total	na 1 ha per 1 ha
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	14059	1523	1249	0,1	22501	14,8
Podregion (Subregion) białostocki	4620	482	506	0,1	5515	11,4
Powiaty: Powiaty:						
białostocki	3225	482	225	0,1	5515	11,4
sokólski	1395	–	281	0,2	–	–
Podregion (Subregion) łomżyński	6750	212	556	0,1	3519	16,6
Powiaty: Powiaty:						
bielski	2227	37	160	0,1	285	7,7
hajnowski	468	–	30	0,1	–	–
kolneński	2605	–	186	0,1	–	–
łomżyński	1200	51	162	0,1	657	12,9
siemiatycki	250	–	18	0,1	–	–
zambrowski	–	124	–	–	2577	20,8
Podregion (Subregion) suwalski	2689	829	187	0,1	13467	16,2
Powiaty: Powiaty:						
augustowski	920	–	64	0,1	–	–
grajewski	880	65	61	0,1	740	11,4
moniecki	827	764	58	0,1	12727	16,7
sejneński	62	–	4	0,1	–	–

a, b Obiekty o powierzchni co najmniej: a – 20 ha, b – 10 ha. c Łącznie z rolniczym wykorzystaniem ścieków.

a, b Facilities with an area of at least: a – 20 ha, b – 10 ha. c Including agricultural use of wastewater.

TABL. 3. **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI W 2018 R.**
 WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Przemysł Industry	Rolnictwo i leśnictwo ^a Agriculture and forestry ^a	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b Exploitation of water supply network ^b	Przemysł Industry	Rolnictwo i leśnictwo ^a Agriculture and forestry ^a	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b Exploitation of water supply network ^b
	w dam ³		in dam ³		w % ogółem		in % of total
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	88631	13945	23588	51098	15,7	26,6	57,7
Podregion (Subregion) białostocki	29658	2317	6021	21320	7,8	20,3	71,9
Powiaty: Powiats:							
białostocki	11631	429	5740	5462	3,7	49,4	47,0
sokólski	3421	526	281	2614	15,4	8,2	76,4
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:							
Białystok	14606	1362	–	13244	9,3	–	90,7
Podregion (Subregion) łomżyński	30386	8192	3913	18281	27,0	12,9	60,2
Powiaty: Powiats:							
bielski	3507	900	445	2162	25,7	12,7	61,6
hajnowski	1873	282	30	1561	15,1	1,6	83,3
kolneński	1877	476	186	1215	25,4	9,9	64,7
łomżyński	3847	1012	657	2178	26,3	17,1	56,6
siemiatycki	2651	666	18	1967	25,1	0,7	74,2
wysokomazowiecki	7636	2933	–	4703	38,4	–	61,6
zambrowski	5274	456	2577	2241	8,6	48,9	42,5
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:							
Łomża	3722	1467	–	2255	39,4	–	60,9
Podregion (Subregion) suwalski	28587	3436	13654	11497	12,0	47,8	40,2
Powiaty: Powiats:							
augustowski	2885	120	64	2701	4,2	2,2	93,6
grajewski	3640	1046	801	1793	28,7	22,0	49,3
moniecki	14981	424	12785	1772	2,8	85,3	11,8
sejneński	1054	193	4	857	18,3	0,4	81,3
suwalski	1834	48	–	1786	2,6	–	97,4
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:							
Suwałki	4193	1605	–	2588	38,3	–	61,7

a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych. b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling and completing fish ponds. b Excluding consumption of water for industrial purposes by water supply networks owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 4. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE^a ORAZ LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2018 R.
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER^a AND POPULATION CONNECTED TO WASTEWATER TREATMENT PLANTS IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Oczyszczone Treated				Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^b Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^b
		razem total	mechanicznie mechanically	biologicznie biologically	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów with increased biogene removal	
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	41465,0	41459,0	0,7	18,1	81,2	68,2
Podregion (Subregion) białostocki	18380,0	18380,0	0,9	14,3	84,8	82,2
Powiaty: Powiats:						
białostocki	3613,0	3613,0	–	37,7	62,3	63,2
sokólski	1626,0	1626,0	–	77,8	22,2	49,7
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Białystok	13141,0	13141,0	1,3	–	98,7	99,1
Podregion (Subregion) łomżyński	14592,0	14586,0	0,6	26,5	72,9	55,1
Powiaty: Powiats:						
bielski	1299,0	1299,0	–	36,7	63,3	60,1
hajnowski	1626,0	1626,0	–	15,9	84,1	76,3
kolneński	833,0	833,0	–	61,3	38,7	35,4
łomżyński	1086,0	1086,0	–	10,1	89,9	21,7
siemiatycki	1243,0	1243,0	3,2	8,2	88,6	42,7
wysokomazowiecki	3894,0	3894,0	–	16,2	83,8	34,8
zambrowski	1405,0	1399,0	1,6	66,3	32,1	60,1
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Łomża	3206,0	3206,0	0,9	26,2	72,9	99,0
Podregion (Subregion) suwalski	8493,0	8493,0	0,1	12,1	87,8	60,7
Powiaty: Powiats:						
augustowski	1233,0	1233,0	–	2,2	97,8	60,4
grajewski	1782,0	1782,0	0,6	9,1	90,3	55,4
moniecki	944,0	944,0	–	50,2	49,8	49,7
sejneński	395,0	395,0	–	52,4	47,6	28,1
suwalski	351,0	351,0	–	44,4	55,6	29,8
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Suwalki	3788,0	3788,0	–	–	100,0	96,2

a Wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi. b Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – dane szacunkowe, ludność ogółem – na podstawie bilansu.

a Requiring treatment discharged into waters or into the ground. b Population connected to wastewater treatment plants – estimated data, total population – based on balance.

TABL. 5. OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW W 2018 R.
 Stan w dniu 31 grudnia
 WASTEWATER TREATMENT PLANTS IN 2018
 As of 31st December

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przemysłowe Industrial					
		ogółem total		w tym of which			
				biologiczne biological		z podwyższonym usuwaniami biogenów with increased biogene removal	
liczba number	przepusto- wość w m ³ /d capacity in m ³ /24 h	liczba number	przepusto- wość w m ³ /d capacity in m ³ /24 h	liczba number	przepusto- wość w m ³ /d capacity in m ³ /24 h		
1	WOJEWÓDZTWO ... VOIVODSHIP	25	64148	18	29476	5	17150
2	Podregion (Subregion) białostocki	3	17808	2	804	-	-
	Powiaty: Powiats:						
3	białostocki	1	4	1	4	-	-
4	sokólski	1	800	1	800	-	-
	Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
5	Białystok	1	17004	-	-	-	-
6	Podregion (Subregion) łomżyński	16	39275	12	24457	3	14300
	Powiaty: Powiats:						
7	bielski	2	1250	2	1250	-	-
8	hajnowski	-	-	-	-	-	-
9	kolneński	1	1200	1	1200	-	-
10	łomżyński	3	3380	2	380	1	3000
11	siemiatycki	2	558	1	40	-	-
12	wysokomazowiecki	4	11182	3	1582	1	9600
13	zambrowski	2	1705	1	5	1	1700
	Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
14	Łomża	2	20000	2	20000	-	-
15	Podregion (Subregion) suwalski	6	7065	4	4215	2	2850
	Powiaty: Powiats:						
16	augustowski	-	-	-	-	-	-
17	grajewski	2	5000	1	2300	1	2700
18	moniecki	2	950	1	800	1	150
19	sejneński	1	675	1	675	-	-
20	suwalski	1	440	1	440	-	-
	Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
21	Suwałki	-	-	-	-	-	-

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej.

a Working on sewage system.

Komunalne ^a Municipal ^a						No.
ogółem total		biologiczne biological		z podwyższonym usuwaniam biogenów with increased biogene removal		
liczba number	przepusto- wość w m ³ /d capacity in m ³ /24 h	liczba number	przepusto- wość w m ³ /d capacity in m ³ /24 h	liczba number	przepusto- wość w m ³ /d capacity in m ³ /24 h	
124	240122	94	40738	30	199384	1
31	129451	26	22921	5	106530	2
18	18804	15	14274	3	4530	3
12	10647	11	8647	1	2000	4
1	100000	–	–	1	100000	5
57	57016	46	13327	11	43689	6
9	7067	8	1067	1	6000	7
16	9011	14	1931	2	7080	8
5	2650	4	1000	1	1650	9
6	1268	5	1068	1	200	10
7	7727	4	662	3	7065	11
8	3684	6	1990	2	1694	12
5	5609	5	5609	–	–	13
1	20000	–	–	1	20000	14
36	53655	22	4490	14	49165	15
6	11186	2	300	4	10886	16
9	7529	7	1029	2	6500	17
9	4664	7	1885	2	2779	18
2	2950	1	300	1	2650	19
9	1726	5	976	4	750	20
1	25600	–	–	1	25600	21

TABL. 6. **EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA^a W 2018 R.**
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS^a IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Emisja zanieczyszczeń w t Emission of pollutants in t				Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych Pollutants retained in pollutant reduction systems in % of pollutants produced	
	pyłowych particulates		gazowych (bez dwutlenku węgla) gases (excluding carbon dioxide)		pyłowe particulates	gazowe (bez dwutlenku węgla) gases (excluding carbon dioxide)
	ogółem total	w tym ze spalania paliw of which from the combustion of fuels	ogółem total	w tym dwutlenek siarki of which sulphur dioxide		
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	691	423	7971	2019	99,1	29,4
Podregion (Subregion) białostocki	104	98	2250	253	99,6	57,1
Powiaty: Powiaty:						
białostocki	42	40	1155	27	23,6	x
sokólski	16	13	108	20	70,4	38,6
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Białystok	46	45	987	206	99,8	74,8
Podregion (Subregion) łomżyński	211	175	2647	750	93,6	x
Powiaty: Powiaty:						
bielski	14	6	215	48	96,7	x
hajnowski	75	69	390	73	62,7	x
kolneński	5	5	129	43	44,4	x
łomżyński	9	9	115	22	90,2	x
siemiatycki	14	14	134	11	x	x
wysokomazowiecki	6	6	192	52	87,8	x
zambrowski	20	19	869	81	97,7	x
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Łomża	68	47	603	420	95,8	x
Podregion (Subregion) suwalski	376	150	3074	1016	99,1	9,6
Powiaty: Powiaty:						
augustowski	35	10	313	170	98,1	1,9
grajewski	223	25	1569	279	99,3	16,1
moniecki	8	7	152	65	96,7	x
sejneński	40	40	129	13	x	x
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Suwałki	70	68	911	489	98,8	1,9

a Z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza emitujących pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

a From plants of significant nuisance to air quality emitting particulates, gases or particulates and gases.

TABLE 7. **OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU W 2018 R.**
 Stan w dniu 31 XII
 NATURE AND LANDSCAPE PROTECTION IN 2018
 As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^a Area of special nature value under legal protection ^a						Pomniki przyrody Monuments of nature
	ogółem total		w tym of which				
	w ha in ha	w % powierzchni ogólnej in % of total area	parki narodowe national parks	rezerwy przyrody nature reserves	parki krajobrazowe ^b landscape parks ^b	obszary chronionego krajobrazu ^b protected landscape areas ^b	
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	638899,11	31,6	92180,04	23703,59	81848,61	438780,84	1964
Podregion (Subregion) białostocki	152535,38	29,7	11444,00	5217,73	66429,00	69196,60	232
Powiaty: Powiats:							
białostocki	101332,94	34,0	6298,00	3445,91	50016,53	41467,12	154
sokólski	51098,51	24,9	5146,00	1667,89	16412,47	27729,48	61
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:							
Białystok	103,93	1,0	–	103,93	–	–	17
Podregion (Subregion) łomżyński	189107,49	21,4	11920,30	13654,91	7092,31	155439,64	1455
Powiaty: Powiats:							
bielski	4209,02	3,0	–	–	–	4200,00	44
hajnowski	93213,69	57,4	10517,30	12337,48	–	69653,69	1230
kolneński	21085,00	22,4	–	197,84	–	20815,30	14
łomżyński	35154,55	26,0	351,00	593,57	7068,75	27057,34	49
siemiatycki	31290,56	21,4	–	249,71	–	30922,00	40
wysokomazowiecki	3175,11	2,5	1052,00	–	–	2115,81	63
zambrowski	280,50	0,4	–	276,31	–	–	3
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:							
Łomża	699,06	21,4	–	–	23,56	675,50	12

^a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000; obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. ^b Bez powierzchni rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

^a Data do not include information concerning the areas of Nature 2000 Network; include only this part which is located within the other legally protected areas. ^b Excluding nature reserves, documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands located within landscape parks and protected landscape areas.

TABL. 7. OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU W 2018 R. (dok.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE AND LANDSCAPE PROTECTION IN 2018 (cont.)

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^a Area of special nature value under legal protection ^a						Pomniki przyrody Monuments of nature
	ogółem total		w tym of which				
	w ha in ha	w % po- wierzchni ogólnej in % of total area	parki narodowe national parks	rezerwaty przyrody nature reserves	parki krajobra- zowe ^b landscape parks ^b	obszary chronionego krajobrazu ^b protected landscape areas ^b	
Podregion (Subregion) suwalski	297256,24	47,7	68815,74	4830,95	8327,30	214144,60	277
Powiaty: Powiats:							
augustowski	106365,63	64,1	9510,13	3570,04	–	93164,94	61
grajewski	17779,69	18,4	6615,00	195,89	–	10895,64	16
moniecki	43662,12	31,6	39515,00	129,33	2516,24	1501,55	14
sejneński	50501,31	59,1	5194,31	557,07	–	44642,82	73
suwalski	77787,89	59,5	7981,30	374,50	5811,06	62784,37	91
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:							
Suwałki	1159,60	17,7	–	4,12	–	1155,28	22

a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000; obejmują tylko tę część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. b Bez powierzchni rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

a Data do not include information concerning the areas of Nature 2000 Network; include only this part which is located within the other legally protected areas. b. Excluding nature reserves, documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands located within landscape parks and protected landscape areas.

TABL. 8. **ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA W 2018 R.**
WASTE^a GENERATED AND LANDFILLED UP TO NOW (ACCUMULATED) AS WELL AS ITS LANDFILL AREA IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odpady w tys. t Waste in thousand t						Tereny składowania odpadów, niezrekulty- wowane (stan w końcu roku) w ha Waste landfill areas, non- reclaimed (as of the end of the year) in ha
	wytworzone w ciągu roku generated during the year					dotychczas składowane (nagroma- dzone ^b ; stan w końcu roku) w tys. t landfilled up to now (accumulated ^b ; as of the end of the year) in thousand t	
	ogółem total	poddane odzys- kowi ^c recovered ^c	unie- szkod- liwione ^c treated ^c	prze- ka- zane innym odbiór- com trans- ferred to other recipients	magazy- nowane czasowo temporary stored		
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	884,6	321,2	6,0	512,3	45,1	2314,3	28,8
Podregion (Subregion) białostocki	437,2	126,5	–	280,3	30,4	2314,3	28,8
Powiaty: Powiats:							
białostocki	206,5	–	–	206,5	–	–	–
sokólski	135,6	126,1	–	9,2	0,3	–	–
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:							
Białystok	95,1	0,4	–	64,6	30,1	2314,3	28,8
Podregion (Subregion) łomżyński	153,8	46,2	5,9	98,0	3,7	–	–
Powiaty: Powiats:							
bielski	47,6	19,9	–	25,7	2,0	–	–
hajnowski	22,2	1,4	–	20,3	0,5	–	–
kolneński	4,4	0,6	–	3,8	–	–	–
łomżyński	17,7	–	–	17,7	–	–	–
siemiatycki	5,7	–	–	5,3	0,4	–	–
wysokomazowiecki	11,1	–	0,1	10,6	0,4	–	–
zambrowski	28,5	24,3	0,3	3,9	–	–	–
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:							
Łomża	16,6	–	5,5	10,7	0,4	–	–
Podregion (Subregion) suwalski	293,6	148,5	0,1	134,0	11,0	–	–
Powiaty: Powiats:							
augustowski	15,8	–	–	14,3	1,5	–	–
grajewski	32,1	1,3	–	30,8	–	–	–
moniecki	147,2	146,1	0,1	1,0	–	–	–
sejneński	1,2	–	–	1,2	–	–	–
suwalski	–	–	–	–	–	–	–
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:							
Suwałki	97,3	1,1	–	86,7	9,5	–	–

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na składowiskach, obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych (w tym hałdach, stawach osadowych) własnych. c We własnym zakresie przez wytwórcę; patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 52.

a Excluding municipal waste. b On own landfills, facilities servicing the extractive industries (of which heaps, settling ponds). c By waste producer on its own, see general notes, item 10 on page 52.

TABL. 9 **ODPADY KOMUNALNE ZMIESZANE, NIECZYSTOŚCI CIEKŁE I SKŁADOWISKA W 2018 R.**
MIXED MUNICIPAL WASTE, LIQUID WASTE AND LANDFILL SITES IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Zebrane odpady komunalne zmieszane ^{ab} Mixed municipal waste collected ^{ab}			Nieczystości ciekłe wywiezione ^{ac} w dam ³ Liquid waste removed ^{ac} in dam ³	Czynne składowiska kontro- lowane (stan w dniu 31 XII) Controlled landfill sites in operation (as of 31 Dec)	
	ogółem total	w tym z gospodarstw domowych of which from households			liczba number	powierzchnia w ha area in ha
	w tys. t in thousand t	na 1 miesz- kańca w kg per capita in kg				
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	218,5	177,5	150,1	348,2	11,0	53,8
Podregion (Subregion) białostocki	89,5	73,4	143,1	142,2	3,0	27,9
Powiaty: Powiats:						
białostocki	27,3	23,9	161,7	90,1	3,0	27,9
sokólski	11,8	8,5	125,2	21,9	–	–
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Białystok	50,4	41,0	138,0	30,2	–	–
Podregion (Subregion) łomżyński	75,6	61,2	154,0	135,1	6,0	18,4
Powiaty: Powiats:						
bielski	9,2	7,2	130,7	20,9	1,0	1,3
hajnowski	8,3	6,1	139,9	9,9	2,0	3,6
kolneński	6,8	5,8	149,3	11,6	–	–
łomżyński	9,4	8,4	163,8	25,6	1,0	8,7
siemiatycki	5,1	3,7	83,5	37,0	1,0	2,8
wysokomazowiecki	9,3	7,9	136,9	18,4	–	–
zambrowski	9,5	8,8	201,2	6,8	1,0	2,0
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Łomża	17,9	13,4	212,1	4,9	–	–
Podregion (Subregion) suwalski	53,3	43,0	157,6	70,8	2,0	7,5
Powiaty: Powiats:						
augustowski	11,4	10,1	173,3	17,3	–	–
grajewski	9,0	6,5	136,7	3,5	1,0	4,7
moniecki	6,4	5,1	126,0	15,0	–	–
sejneński	2,6	2,2	109,0	19,5	–	–
suwalski	3,7	3,0	82,7	10,1	–	–
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Suwałki	20,2	16,0	229,8	5,5	1,0	2,8

a Pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone ze względu na objęcie od 1 lipca 2013 r. przez gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkich właścicieli nieruchomości. b Dane nie obejmują odpadów komunalnych zebranych selektywnie. c Ścieki gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych; dane dotyczą ścieków bytowych.

a Includes waste collected from all inhabitants and is considered to be waste generated because of covering by gminas since 1st July 2013 all real-estate owners with municipal waste management system. b Data do not include municipal waste collected separately. c Wastewater stored temporarily in septic tanks; data concern domestic wastewater.

TABL. 10. NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG WYBRANYCH KIERUNKÓW INWESTOWANIA W 2018 R. (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY SELECTED DIRECTIONS OF INVESTING IN 2018 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona środowiska Environmental protection				Gospodarka wodna Water management	
	ogółem total	w tym na of which on			ogółem total	w tym na ujęcia i doprowa- dzenia wody of which on water intakes and systems
		ochronę powietrza atmosfery- cznego i klimatu protection of air and climate	gospodarkę ściekową i ochronę wód wastewater management and protection of waters	gospodarkę odpadami, ochronę i przywrócenie wartości użyt- kowej gleb oraz ochronę wód podziem- nych i powierz- chniowych waste management, protection and recovery of soils as well as protection of underground and surface waters		
w tys. zł in thousand PLN						
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	311237,7	49150,7	207053,2	10832,1	115447,6	74532,6
Podregion (Subregion) białostocki	192642,3	11333,3	153906,9	1937,1	62880,4	51174,3
Powiaty: Powiats:						
białostocki	86710,2	6323,0	67006,4	300,0	21648,3	12542,5
sokólski	7919,6	332,4	7587,2	–	3160,2	613,2
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Białystok	98012,5	4677,9	79313,3	1637,1	38071,9	38018,6
Podregion (Subregion) łomżyński	65059,0	19925,9	26701,8	8847,0	30137,3	10599,1
Powiaty: Powiats:						
bielski	8001,3	607,0	7324,7	50,0	4619,3	474,3
hajnowski	2706,0	746,5	925,5	1034,0	2359,3	393,3
kolneński	560,9	22,9	538,0	–	1706,0	1384,5
łomżyński	13573,8	2933,4	1905,4	5536,0	9211,0	4203,8
siemiatycki	12227,4	5464,9	4413,7	–	2034,0	1216,0
wysokomazowiecki	9749,8	5366,0	4383,8	–	4444,7	759,2
zambrowski	2664,6	–	855,7	–	4144,0	549,0
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Łomża	15575,2	4785,2	6355,0	2227,0	1619,0	1619,0
Podregion (Subregion) suwalski	53536,4	17891,5	26444,5	48,0	22429,9	12759,2
Powiaty: Powiats:						
augustowski	10336,3	2971,0	4890,5	–	2492,1	226,0
grajewski	8813,0	–	8813,0	–	4932,2	3913,2
moniecki	13545,6	4455,4	8314,2	–	1199,9	152,7
sejneński	507,2	–	130,2	–	7049,3	5039,3
suwalski	4669,7	2746,0	1916,3	–	5219,6	1891,2
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Suwałki	15664,6	7719,1	2380,3	48,0	1536,8	1536,8

TABL. 11. **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA W 2018 R. (ceny bieżące)**

OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY FINANCING SOURCE IN 2018 (current prices)

A. OCHRONA ŚRODOWISKA
ENVIRONMENTAL PROTECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Środki Funds						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje) Ecological funds (loans, credits and allocations)	Kredyty pożyczki krajowe, w tym bankowe Domestic credits and loans, including bank ones	Inne środki, w tym nakłady niesfinansowane Other funds, including non-financed outlays
		z budżetu		from budget						
		własne ^a own ^a	centralnego central	województwa voivodship	powiatu powiat	gminy (współudział) gmina (cooperation)	z zagranicy ^b foreign ^b			
w tys. zł in thousand PLN										
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	311237,7	113127,3	12411,5	5969,0	2077,0	2301,6	135669,7	21130,8	16984,3	1566,5
Podregion (Subregion) białostocki	192642,3	54935,6	6227,6	5969,0	265,0	1477,6	104660,1	8554,4	10493,3	59,7
Powiaty: Powiats:										
białostocki	86710,2	24332,4	2342,5	5442,0	265,0	1477,6	47025,2	5067,8	741,0	16,7
sokólski	7919,6	3911,3	-	527,0	-	-	92,3	3346,0	-	43,0
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:										
Białystok	98012,5	26691,9	3885,1	-	-	-	57542,6	140,6	9752,3	-
Podregion (Subregion) łomżyński	65059,0	28254,5	394,6	-	1812,0	465,0	21286,5	5400,1	5975,0	1471,3
Powiaty: Powiats:										
bielski	8001,3	3923,8	-	-	-	-	2501,5	1266,0	-	310,0
hajnowski	2706,0	1922,1	-	-	-	15,0	637,5	-	-	131,4
kolneński	560,9	275,9	-	-	-	-	285,0	-	-	-
łomżyński	13573,8	3708,9	-	-	658,0	-	4027,0	1157,0	3032,0	990,9
siemiatycki	12227,4	3458,5	-	-	-	-	5132,9	693,0	2943,0	-
wysokomazowiecki	9749,8	2975,8	394,6	-	1154,0	-	4993,3	232,1	-	-
zambrowski	2664,6	2105,8	-	-	-	-	558,8	-	-	-
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:										
Łomża	15575,2	9883,7	-	-	-	450,0	3150,5	2052,0	-	39,0
Podregion (Subregion) suwalski	53536,4	29937,2	5789,3	-	-	359,0	9723,1	7176,3	516,0	35,5
Powiaty: Powiats:										
augustowski	10336,3	8052,0	-	-	-	-	2284,3	-	-	-
grajewski	8813,0	4419,0	157,0	-	-	359,0	3878,0	-	-	-
moniecki	13545,6	11011,3	523,0	-	-	-	1937,3	74,0	-	-
sejneński	507,2	268,0	-	-	-	-	203,7	-	-	35,5
suwalski	4669,7	1816,7	7,4	-	-	-	1016,6	1313,0	516,0	-
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:										
Suwałki	15664,6	4370,2	5101,9	-	-	-	403,2	5789,3	-	-

a Łącznie ze środkami z budżetu gmin będących inwestorami. b Kredyty zagraniczne, a także środki bezzwrotne i zwrotne uzyskane w ramach programów międzynarodowych i funduszy pomocowych, w tym Funduszu Spójności (FS) i funduszy strukturalnych, np. z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (ERFR), pomocy bilateralnej, ekokonwersji itp.

a Including funds from budget of gminas which are investors. b Foreign credits as well as non-returnable and returnable funds received from international programmes and assistance funds, including the Cohesion Fund (CF) and structural funds, e.g. from the European Regional Development Fund (ERDF), bilateral assistance, ecological conversion, etc.

TABL. 11. **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA W 2018 R. (dok.)**

OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY FINANCING SOURCE IN 2018 (cont.)

B. GOSPODARKA WODNA
WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Środki Funds				Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje) Ecological funds (loans, credits and allocations)	Kredyty i pożyczki krajowe, w tym bankowe Domestic credits and loans, including bank ones	Inne środki, w tym nakłady niesfinansowane Other funds, including non-financed outlays
		własne ^a own ^a	z budżetu from budget		z zagranicy ^b foreign ^b			
			wojewódz-twa voivod-ship	gminy (współ-udział) gmina (coop-eration)				
w tys. zł in thousand PLN								
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	15447,6	63454,1	1654,0	431,8	36578,4	2917,3	10239,5	172,5
Podregion (Subregion) białostocki	62880,4	37823,7	–	123,0	17744,5	2480,3	4694,0	14,9
Powiaty: Powiats:								
białostocki	21648,3	12018,8	–	123,0	7382,5	2109,1	–	14,9
sokólski	3160,2	1731,0	–	–	1058,0	371,2	–	–
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:								
Białystok	38071,9	24073,9	–	–	9304,0	–	4694,0	–
Podregion (Subregion) łomżyński	30137,3	14369,1	1654,0	82,0	9417,1	–	4457,5	157,6
Powiaty: Powiats:								
bielski	4619,3	1609,3	–	–	1803,5	–	1206,5	–
hajnowski	2359,3	1293,5	–	–	1065,8	–	–	–
kolneński	1706,0	1119,0	–	–	–	–	587,0	–
łomżyński	9211,0	2859,6	1654,0	–	2747,8	–	1846,0	103,6
siemiatycki	2034,0	377,0	–	–	839,0	–	818,0	–
wysokomazowiecki	4444,7	3465,7	–	–	979,0	–	–	–
zambrowski	4144,0	2080,0	–	82,0	1982,0	–	–	–
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:								
Łomża	1619,0	1565,0	–	–	–	–	–	54,0
Podregion (Subregion) suwalski	22429,9	11261,3	–	226,8	9416,8	437,0	1088,0	–
Powiaty: Powiats:								
augustowski	2492,1	1342,2	–	–	1149,9	–	–	–
grajewski	4932,2	2633,2	–	–	2299,0	–	–	–
moniecki	1199,9	591,9	–	–	608,0	–	–	–
sejneński	7049,3	3722,4	–	–	3326,9	–	–	–
suwalski	5219,6	1700,8	–	226,8	1767,0	437,0	1088,0	–
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:								
Suwałki	1536,8	1270,8	–	–	266,0	–	–	–

a Łącznie ze środkami z budżetu gmin będących inwestorami. b Kredyty zagraniczne, a także środki bezwrotnie i zwrotnie uzyskane w ramach programów międzynarodowych i funduszy pomocowych, w tym Funduszu Spójności (FS) i funduszy strukturalnych, np. z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), pomocy bilateralnej, ekokonwersji itp.

a Including funds from budget of gminas which are investors. b Foreign credits as well as non-returnable and returnable funds received from international programmes and assistance funds, including the Cohesion Fund (CF) and structural funds, e.g. from the European Regional Development Fund (ERDF), bilateral assistance, ecological conversion, etc.